

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Zsupanszky Lyubomir jubileuma.

Az a diszes nagy közönség, mely Ószivacon e hó 11-én egybegyűlt, tanubizonyossága annak, hogy Ószivac községének életében ez a nap nem közönséges napot jelent.

Kiemelkedik a mindennapi, zakkoló munka szürkeségéből; a község képe ünneplő szint mutatott, a község lakossága egy pillanatra abba hagyta tennivalóit s eljött, hogy emléket emeljen jegyzőjének, felebbvalói — jubiláns hivatalársai, jó barátai, tisztelői pedig megjelentek, hogy Ószivac polgárságának örömét lássák s abban megosztozzanak.

Zsupanszky Lyubomir hivatali működését illetőleg egy jól ismert tényt konstatálunk csak, amikor ez alkalommal is megerősítjük, hogy az ünnepeket nemcsak a járásnak és a megyének egyik legkitünőbb jegyzője, hanem az összes jegyzői teendők mélyére hatoló szaktudásával az egész ország jegyzői karában igen szép nevet vívott ki magának. Ószivac község jegyzője nem csak abban excellál, hogy a felettes hatóságához is tartozó hivatalos ügyeket mintaszerű lelkiismeretességgel és pon-

tossággal intézi, hogy a törvényeknek, rendeleteknek és utasításoknak lényegileg és meglepő formai tökélyvel eleget tesz: hanem abban is kitűnik, hogy nem egy célszerű ujtás a községi ügykezelés nehéz és bonyolódott világában, ő ismeri megteremtőjének, ő általa honosodott meg más községekben sőt az ország központjában folytatott tevékenysége folytán, — valószínűleg a megye határán kívül is.

De ismerjük mi jól az ünnepeket mint embert is. Egész lénye a nemes gondolkodású és finom érzésű férfi harmóniáját mutatja. Csak a lelkitulajdonságokkal megáldott ember képes az élet viharai között mindig tétovázás nélkül megállani s mindig a helyes uton előre törni.

Érzi szivbeli és észbeli nemeségének privilegiumait, használja is azokat, de nem azért, hogy mások munkájából éljen és tétlenkedjék, hanem azért, hogy megmutassa miként kell dolgozni, hogy azután mindenkitől a munkát megkövetelje. Ismeri a saját munkája értékét, de nem kicsinyli másnak legszerényebb vagy legdurvább

munkáját sem. Finom lelke érzékeny minden máshonnan jövő behatásra, ez az oka, hogy megérti a nagy ideákat, de egyformán fogékony a legszerényebb polgártársa lelkivilága iránt. Előkelő és tartózkodó modoru, mert a nagyképűködést és fecsegést utálja; csak ott vetközi le a tartózkodó szerepét, ahol tudja, hogy szavának súlyára szükség van. Jó szív, melyet hajlítani lehet, de erős akarat és tiszta fő, mely a lágy-szivűség botlásaitól megvédi s tiszteletet tud parancsolni személye és ténykedései iránt, ott ahol ezt a közérdek megköveteli.

Ime ilyen ember Zsupanszky Lyubomir. Banálításokba nem akarunk bele menni, jól ismert dolgokat nem akarunk ismételni, csak azt említjük még meg, hogy az ünnepeket állandó és eredményes tevékenységének célja az, községét s annak lakosait is rendben, pontos munkásságban, tisztességben, takarékoságban erősödni, fejlődni látni, szóval kiterjeszteni az ő lelkének egyensúlyát a község minden lakosára, a község minden ügyére.

Dr. B. E.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Egész éltében . . .

— Mihovil Nikolić. —

Egész éltében utánad epedtem,
Megtört lélekkel szerettelek én.
S nyugodtan néztem sok kínom tengerén,
Mint súlyod alá a hit s a remény.
És soha erről nem szóltam te néked.
Virággént sorvadt előtted e szív . . .
Szótlán, hidegen váltam én te töled
És mentem lassan, merre sorsom hív.
S most még mélyebbre rejtem el szerelmem.
— Bár foly a könnyem s hül bennem a vér —
Messziről nézlek, mint fénylő csillagot,
Kit e szív soha, soha el nem ér.

Szerbből P. V.

Lawn-tennis.

Irta: Kajabusz.

Csodálatos az, hogy személyében egyáltalán nem szeretjük az angolt, aminthogy

nines is rajta szeretni való; ellenben szokásainak, élvezeteinek, főleg sportjának, játékaiknak édesörömet a majmoloit leszünk. Az a dús-gazdag s világrészeket uralkodó nemzet természetesen óriási magasságban van felettünk, de mi még magasabbra toljuk együgyűségünkben, hódolattal és készpénzzel borulván le ipara, sportja, kereskedelme előtt. Van olyan felvilágosodott polgár, aki elhiszi, hogy Angliában a szamarat addig nemesítik, míg ló lesz belőle. Azt is állítják természettudósok, hogy ott a virágos kenderet a magvas kenderetől külön vetik. De én az ilyen dolgokban nem vagyok járatos, annál fogva nem avatkozom bele. Azt olvasom napról napra, hogy mint jajgatnak a magyar ipar mellőzése és kinlódása miatt s ime a tulajdon kalapom belésére az vagon nyomtatva, hogy „Extra fine quality London“, pedig hát Fehérváron vettem a Nádor-utcában. Annak a divatárusnak kellene tehát megszavazni 25 öt a posteriori, amiért-hogy londoni kalapot árul.

Azonban most hagyjuk el egyéb téren az anglomaniát és nézzük csak a játékokat, respektíve a lawn-tennist, amely után újabb időben még a polgári sorba tartozó urak és nők is bolondulnak, aminél pedig fiuk számára egy magyaros labdázás százszor többet ér. Csakhogy a fiuk is jobban szeretnek a lányok társaságában játszani. Nines az a görögpotló tantárgy, amelyik annyi élvezetet adna, mint

annak a látása, mikor a gyönyörű váll ruganyos hullámmozog az átlátszó eszike alatt s a sürgős munkában rózsák terem a lányok arcán.

Nem is, a játék a fő, az csak jogcim a társas összejövetelre. Június és július lombos hónapjaiban itthonlétükkel boldogítják a vidéket a tanulók is az u. n. diákok s ezeknek a szívük olyan, mint a jó tapló: könnyen tüzet fog s a fakadó szerelem gyönyörteljes semmisségei kimondhatlan boldogsággal töltik el az ifjak és leányok — akarom mondani — kisasszonyok szívét. Mert bizony manapság már csak kisasszonyok egzisztálnak a polgári rendben is. A legtöbbnek egész nevelése meg az életmódja arra van berendezve, hogy mikor férfi meglátja, akkor tessék neki. Ezek már a pubertáts korbán (14—15 év) lajstromot vezetnek a sóhajtásaikról. Ebéd után egy-egy Beethoven szonátát játszanak. Némelyiknek oly elterjedt levelezése van, hogy még a pesenye szószban is találtatódik boríték. Oly fogásokat tanul el az elbizakodottabbja, hogy aztán képes oly szerencsétlenné tenni egy férjet, aminővé csak egy becsületes nyugodt embert lehet tenni a természet törvényei szerint, aki nagy szépséggel házasodik össze.

Amint a délutáni meleg szelidülni kezd, gyülekezik a lawn tennis pályán a societás, áldozván a szórakozás oltárán. A szeleburdi Oszkár ott hadonáz a rackettal. Bár most tette

A Zsupanszky-jubileum.

Oszivác község lakossága s azzal együtt e vármegye jegyzői kara és egész társadalmá szombaton ünnepelte egy derék férfinak, Zsupanszky Lyubomir Oszivác község kiváló jegyzőjének 25 éves jubileumát. Az érdekekben gazdag férfihoz méltó módon folyt le az ünnepség, melynek minden mozzanata az őszinte szeretetet, ragaszkodást és elismerést dokumentálta. Az egész vármegye területéről egybesereglettek mindazok, akik igaz tisztelői és jóbarátai a jubilánsnak. És ezeknek száma óriási volt. Zsupanszky Lyubomir érdemeit, melyeket nemcsak a megye méltányol, de az egész ország, lapunknak vezető helyén méltatjuk s itt csak az ünnepélyességek lefolyásáról adjuk tudósításunkat.

A jubileumi ünnepélyek pénteken folyó hó 10-én kezdődtek. E napon az esteli órákban lobogódiszt öltött Oszivác községe s a házak ablakában kigyúltak a lakosság örömet jelző lángocskák. Az egész község fényárban uszott. Este fél 8 órakor a község háza udvarán három mozsárlövés jelezte, hogy Oszivác község lakossága most indul el lobogó fáklyalángok közepette először üdvözölni a jubilánsot. A jelző lövésekre a község képe egy pillanat alatt megváltozott. A nép élénk éljenzéssel nagy csoportokban sietett elfoglalni a jegyzői lak előtti járdát és uttestet s bátran mondhatjuk, hogy a két testvérközség minden ép kéz-láb embere ott volt. A fáklyásmenet harsogó zenével pontban fél 8 órakor indult ki a község háza udvarából s megkerülve a szomszédos utcákat, megállapodott Zsupanszky Lyubomir lakása előtt.

A menetben résztvevők elhelyezkedése után siri csendben a dalárda rázendített egy üdvözlő dalra s e közben jelent meg a kivilágított ablaknál a népszerű jubiláns alakja, akit dacára a csengő éneknek óriási éljenzéssel fogadott a község népe.

Az üdvözlő dal végeztével előlépett Schützler Károly s egy szép beszéddel üdvözölte Zsupanszky Lyubomirt a jubilánsot.

A beszéd végeztével az ünnepelt pár pillanatig küzdött a meghatottságtól előtörő könnyekkel s csak mikor ezeket legyőzhette, fogott bele beszédébe. Őszinte, keresetlen szavakkal mondott köszönetet az ovációjáért s

kifejezte hálóját azért a ragaszkodó szeretetért, melylyel őt a község népe mindenkor körülvette.

Beszédét több ízben szakították meg a lelkes éljenek s midőn azt befejezte, percekig tartott a taps, éljenzés és zsvivózás.

Zsupanszky szavai után a dalárda még egy dalt énekelt, s ennek végeztével a menet egy utolsó, bucsú éjjennel elindult. Ez volt a pénteki est ovációja.

A tulajdonképeni hivatalos ünnepély másnap, folyó hó 11-én szombaton folyt le. A község ünnepi díszbe öltözött s már a kora reggeli órákban a szokatlan sürgés-forrás elárulta, hogy az, ma valami rendkívüli eseménynek lesz színhelye.

Reggeli 6 órától kezdve kocsi kocsit ért. A megye minden tájékról jöttek a tisztelők, kiket Oszivác község lakossága a legnagyobb vendégszeretettel fogadott.

Zsupanszky Lyubomir vendégszerető házában gyülekeztek legnagyobb részt az idegen vendégek, s bátran állíthatjuk, hogy azoknak folytonos érkezése valószínű bucsújárásához hasonlított. A figyelmes házigazda és a szeretetreméltó szép háziasszony minden érkezőt már a ház küszöbén fogadtak s lekötelező szívélyességgel ajánlották fel vendégszerető hajlékukat.

Pontban 8 órakor érkeztek meg Latinovits Pál megyénk főispánja és Piukovich József a kerényi kerület országgyűlési képviselője. Az illusztris vendégeket a jubiláns fogadta s rövid beszéddel üdvözölte őket. Latinovits Pál főispán mindenek előtt is negyedszázados jubileuma alkalmából üdvözölte Zsupanszky Lyubomirt, majd köszönetet mondott a szívélyes fogadtatásért.

Az érkezett vendégek ezután a már jelenlevőkkel együtt asztalhoz ültek s megreggeliztek. Reggeli után az egész társaság lefényképezte magát Vancsek Béla helybeli fényképész által. Alig hogy ez megtörtént, megérkezett a község képviselőtestületének küldöttsége, mely felkérte főispánunkat, hogy a diszközgyűlést jelenlétével tisztelje meg.

Latinovits Pál főispán ennek készséggel eleget tett s az egész ott jelen volt ünnepelők élén, átment a község házára. Főispánunkat és a kerület képviselőjét ezen rövid utjokban

batalmas éljenzés fogadta és kísérté egész a község háza kapujáig.

A diszgyűlés.

A község háza terme 8 órára zsufolásig telve lett. A messze községekből összesereglettekkel együtt a jelenvoltak száma jóval meghaladta a 250-et. A terem ez alkalomra szépen feldiszitették, de legszebb díszét képezte az a virágcsokor, melyet O és Ujszivác községek szép hölgyei alkottak. Pontban fél 9 órakor lépett a terembe Latinovits Pál főispán kíséretével. Lelkesült éljenzés fogadta őket. Főispánunk a főhelyen foglalt helyet, jobbján Jeisel Henrik tb. főszolgabíróval, balján Piukovich József országgyűlési képviselővel. A közgyűlést, miután Tarczyay Dezső járási főszolgabíró édes atyjának betegsége miatt a részvételben akadályozva volt, Jeisel Henrik tb. főbíró nyitotta meg. Röviden üdvözölte Latinovits Pál főispánt, Piukovich József orsz. képviselőt és a megjelent vendégeket, előadta a közgyűlés célját és azt indítványozta, miszerint Zsupanszky Lyubomirt a képviselőtestület küldöttségileg hívja meg a diszgyűlésre. Az indítvány egybangu elfogadása után Fernbach József nagybirtokos elnöke alatt 10 tagu küldöttség ment Zsupanszkiért. A megérkezésig elnök főbíró a gyűlést felfüggesztette.

Tíz perc telhetett el, mikor Zsupanszky Lyubomir belépett abba a terembe, melynek falai néma tanúi voltak 25 éven át tartó példás munkálkodásának. Frenetikus éljenzés fogadta. Zsupanszky Lyubomir a neki fenntartott helyet e közben elfoglalta, mire az elnök a diszgyűlést ismét megnyitotta.

A diszgyűlés első szónoka Latinovits Pál főispán volt. Siri csendben, az egybegyűltek feszült figyelme közepette üdvözölte elsőnek Zsupanszky Lyubomirt a 25. évfordulóján. Magasan szárnyaló beszéddel kiterjeszkedett minden mozzanatra, mely a jubiláns életében kimagaslott s példát statuált arra, hogy miként kell a jegyzőnek működnie, hogy oly elismerésben és kitértetésben legyen része, mint része van Oszivác község jegyzőjének a mai napon. Hosszu sorozatát vázolta főispánunk azon tetteknek, melyeket a derék férfi községe jóvoltáért, a közjó érdekében önzetlenül véghez vitt.

le az érettségi vizsgát, azért el lehetett vele hitetni, hogy Homeros hajduszobozslói ember s hogy lehet valaki tengerész Szegeden. Az apja azzal nyugtatja meg magát, hogy miután a géniusznak egyetlen szikrája sincs benne, annál fogva kitűnő államhivatalnok lesz belőle. A segédtanító is a négy hónapi vakációból a délutáni órákat itt áldozza fel a tennisz vagy inkább Amor isten oltárán, a mennyiben Jucikát úgy kísérgeti, mint az árnyék. Mert a kisasszonyoknak mindegy, csak udvarló legyen. Az együgyűség még erény számba megy, mert az ilyen gavallér mindenre felhasználható. Nagyot nevetnek ugyan még a szeme közzé is, mikor a beata simplicitas lolesan ki belőle. Például a tisztartóknak való bemutatásnál azon kezdte a társalgást, hogy „ma ugyan elég szép idő volt, de holnapra aligha nem esőt várhatunk“, mire általános derűtség, sőt kacagás tört ki. Mindamellet ha mulatnak is rajta, azért nem mellőzik teljesen. Idővel belőle is válhatik olyan szükséges háziibitor, melynek férj a neve. A vidéken megbecsülhetetlen a lányos mamák szemében egy-egy fiatal ember, aki parancsszóra táncol, viszi a paruplit és a nagykendőt, vizet hoz a szomjuság oltására és rendületlenül hazakisér. Bizony itt ninesenek cilderes, Raglan kabátos, édeskés mosolyu, szemtelen pillantású férfiak, aminők a fővárosban cvikkeres borjupofával mustálják nagyobb

becsületre érdemes hölgyeinket és köztisztelőben álló lovainkat. Itt meg kell elégedni teli talpu gavallérokkal. Ambár hiszen a szeleburdi Oszkár úgy beszél a hölgyekkel, mintha diszkötésű könyv volna. A tisztartó Birikéjének azzal a kegyetlen bókkal kedveskedett, hogy a világ ma szebb és jobb, mint 25 év előtt volt.

— Miből következett?

— Mert akkor még Birike nem volt a világon.

Amiből alkalmasan kitudódik az a csunya statisztika, hogy Birike 24 éves, de világosságra jön az Oszkár tökkelütött volta is, aki ezt a statisztikai adatot közrebocsátá. De úgy kell Birikének, 24 éves, hát ne udvaroltasson magának efféle zöldségekkel.

Azonban gyűl a társaság. Jön Rátartiné asszony, akinek a felső toga hiányzik s ha egy s-t akar kiejteni, hát füttyülő hangot ad, ami igen mulatságos. Enyhítésül egy szép lány jár vele, a testvére lánya Pannika, gyönyörű ékszerekkel, melyet közönségesen nagy, meleg szemeknek neveznek. Nyomában mint a hűség vonul a mérnök ur, olyan 37—38 éves, mint a más fiatal emberek általában. Mindamellet magas, sápadt, elegáns és szép, mint Lohengrin. Egész nap a Pannika bolygója, mert ezek a mérnök urak mindig szaladóban vannak vagy egy szép leány után, vagy egy hitelező elől. A néni, Rátartiné asszony ma éppen a 118-ik mosolyban rész-

síti. Jön azután Ravaszdiné. Elza leányával, kíséreljük a helyi lap szerkesztője: Nemeslelky Adolár, amiért a többi leányok halálosan irigykednek Elzára. Mert egy szerkesztővel ismerettségben lenni, az a lányok szerint valami „impozáns“. Pedig szegény Adolár nagyon messze esett Adonistól, akkora orra van, mint egy ostornyél. Ravaszdiné arról nevezetes, hogy biteles tanuk állítása szerint valóssággal sirt a harmadik férje halálakor, üres és hangos hölgy, mint a kapitólum ludai. Megérkezik továbbá Bájvölgyi Gabriella. Felleghalmyné, utoljára jön lelkendezve Röthdinerné, hogy: két óra óta szaladok a férjem után, nines itt? Mire Bájvölgyi Gabriella megnyugtattja: Ne legyen izgatott, nézze mily nyugodt vagyok, pedig 28 év óta szaladok férj után.

Azután kezdődik a játék, megnépesül a tennis ground, villog a kezekben a racket, hangzik a „play“. Csupa angol a társaság, mintha mindennap beefsteakot ennének és theát innának. Nem lepe meg, ha a pincér is a két krajcár borralaló után azzal hajtaná meg magát, hogy: „thank you“.

Persze a játék betart az alkony leereszkedéséig. Van tehát elég idő egymás kritizálására és az öltözetek felülvizsgálására. Mert a legbálgább fölfogás szerint a nőknél az öltözés a fő; az a tekintély s tisztelet alapja. De ez nem igaz. A tisztelethez a nőnek nem elég fessnek lenni és olyan ruhákat hordani, ame-

Kiemelte, hogy Zsupanszky Lyubomir nemcsak a vármegye vezetőinek és egész közönségének vivta ki osztatlan elismerését, de nevét az országban is úgy ismerik, mint egy érdemekben gazdag, derék embernek nevét ismerni szokás.

Örömmel ragadta meg — ugymond — az alkalmat, hogy a jubilánst szívből üdvözölje s igaz szívből kívánja, hogy kartársai benne mindenkor a lelkesítő példát tiszteljék és kövessék.

Óriási éljenzés követte főispánunk szavait, melyek után Jeisel Henrik, mint a jubiláns közvetlen felsőbbségének képviselője, üdvözölte a következő beszéddel Zsupanszky Lyubomirt:

A jegyzők működése, a jegyzők teendői nemcsak felelősségteljesek, hanem szakavatottságot, emberismeretet és nagy körültekintést igényelnek. Ember kell hogy legyen az, aki e felelősségteljes állásban helyt állva, kötelességeinek eleget tesz. Mennyire kiváló egyén és tisztviselőnek kell annak lennie, aki úgy mint az ünnepelet nemcsak 25 éven át kifogástalanul működött, de mindenkor előjáróinak elismerését is kivívta volt magának. És ezért végtelentül jól esik lelkemnek, hogy az ünnepeletet a járás nevében üdvözölhetem, hogy megmondhatom azt, hogy a járás büszke reá a kiváló jegyzőre, aki a jegyző hivatását oly szépen felfogta és teljesítette. Aki felismerte ezen állás fontosságát és egész tudásának latbavetésével, meleg szívének sugallata által ösztönözve, oldotta meg nehéz, de szép hivatását. Mindig arra törekedve, hogy községének nemcsak tisztviselője, hanem szellemi vezére és gyámoltója is legyen. Aki megmutatta azt, hogy a törvényes rendelkezések pontos és lelkiismeretes végrehajtása mellett, a község lakosainak érdekeit is tudta istápolni.

E kiváló működésének köszönheti jegyző ur a szeretet és tiszteletnek mai megnyilatkozását, melyből erőt meríthet arra, hogy tovább működve, a bács megyei jegyzői kar egyik tündöklő oszlopa maradjon.

E szintén lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után még a következők üdvözölő beszédei következtek: Rakita László róm. kath. lelkész magyar és német nyelven üdvözölte

a község közönsége nevében, Momirovits Milán gör. kel. plébános a képviselőtestület nevében, Peits Dániel tanító a szerbek nevében.

Az üdvözölő beszédek elhangzása után Zsupanszky Lyubomir mondott köszönetet. A meghatottságtól remegő hangon köszönte meg elsősorban Latinovits Pál főispánnak kitértető szavait, melyekből — ugymond — igaz lelkesedést fog meríteni a jövőbeni munkálkodásához, Piukovich József országgyűlési képviselőnek iránta tanúsított mindenkorai jóindulatáért, járása távollevő főbírájának és jelenlegi képviselőjének részükről mindenkor tapasztalt jóakarataért, a község képviselőtestületének támogatásáért s egész Oszivác község közlakosságának, melyért mint a multakban, úgy a jövőben is élni és halni fog.

Az ünnepelet alig hallható, remegő hangon mondotta el fenti köszönő szavait s végül nagy erőt vett rajta a meghatottság, hogy beszédjének befejező részét már csak az előtörő könyek tolmácsolták.

Leírhatatlan mély hatást tett a község szeretet jegyzőjének e mély megindulása s az összes jelenvoltak frenetikus tapsokkal és éljenzéssel percekig tüntettek mellette. Csak a tüntetés lecsillapultával juthatott szóhoz, Jeisel Henrik elnöklő főbíró, aki pár lelkes szóval a szép ünnepeletet berekesztette.

A diszgyűlés után.

A diszgyűlés végeztével megdördültek a mozsarak s az ünneplő sokaság közre fogva a jubilánst, aki Latinovits Pál főispán és Piukovits József orsz. képviselő között baladt, utcahosszat éljenzve, lakására kísérte őt.

Itt Latinovits Pál főispán elbucszott az összes jelenvoltaktól s miután a szegedi Tisza-szobor leleplezésre kellett elutaznia, pontban 10 órakor Piukovits Józseffel kocsira szállott s az egybegyűlt lakosság lelkes éljenzése közepette elhagyta a községet.

Főispánunk távozása után a küldöttségek tisztelgése következett. Mintegy 15 testületnek küldöttsége kereste fel Zsupanszky Lyubomirt, üdvözölve őt jubileuma alkalmából. Az ünnepelet házában ezalatt megkezdődött az ünnepi áldomás. Csapra ütött hordók habzó nedtje mellett hatalmas vendégsereg foglalta el a terített asztalokat, melyek dusan

megrakva a pompásabbnál-pompásabb falatokat kínálták. A hangulat már itt is nagyon emelkedett volt. A dalárda szebbnél-szebb nótái, a sürgölődő leányok szép szemei mind a hangulat fokozására szolgáltak. Volt is jókedv bőviben, melyet egy rövid időre csak az ünnepelet második része függesztett fel.

A jegyzőgyűlés gyűlése.

Tizenegy órakor kezdődött az az ováció, melyet a bács megyei jegyzőgyűlésület rendezett illusztris kartársának tiszteletére. A községhaza nagytermében ugyanazon lelkes közönség részvételével, mely a község diszgyűlésén jelen volt, tartotta a jegyzőgyűlésület Kiss Gyula óverbási jegyző elnöke alatt közgyűlést. — Bevezetésül több hivatalos ügyet intézve el, fél 12 órakor hívta meg a közgyűlés küldöttségileg Zsupanszky Lyubomirt az ünnepeletre.

A meghívás folytán pár perc múlva meg is jelent a jubiláns, kit hatalmas éljenzéssel fogadtak a kartársak.

Mindenek előtt is Kiss Gyula elnök üdvözölte őt rövid, de a szeretet melegétől áthatott beszéddel. Ezután Borovánsky Gyula mondotta el beszédét. E beszéd valóságos kis remeke volt a szónoklás művészetének. Gyönyörű hasonlatokkal, bravuros vervevel vázolta Zsupanszky Lyubomir egész élettörténetét. A beszéd hatása óriási volt s a jelenlevők lelkesen gratuláltak a szónoknak.

Borovánsky Gyula üdvözölő beszéde után Ladány Ervin üdvözölte Zsupanszky Lyubomirt a zombor-járás kartársak nevében és átnyújtotta azoknak ajándékát: egy szép kivitelű ezüst borkészletet.

A két üdvözletre Zsupanszky Lyubomir szép szavakban mondott köszönetet, de azt be nem fejezhette, mert most már a meghatottság annyira erőt vett rajta, hogy zokogva borult Borovánsky Gyula karjaiba.

E lélekemelő jelenet hatása alatt Kiss Gyula mint elnök csendben berekesztette a közgyűlést. A távozó közönség lelkesen éljenzte ezután az ünnepeletet, akik ismét lakására kísérték dörgő mozsarazás mellett.

A bankett.

Egy órakor volt a Vaisz-féle vendéglőben díszes sátor alatt az ünnepi lakoma. A lakomán 250-en vettek részt s azon mindvégig pompás hangulat uralkodott. A pecsenye feltalálásakor megkezdődött a felköszöntők sora. Az első felköszöntőt Jeisel Henrik tb. főszolgabíró mondotta Ófelségére a királynak. A jelenlevők állva hallgatták a szép beszédet, odakünn pedig 12 mozsár dörgés hirdette a községnek a királynak mondott áldomást.

E beszéd után a felköszöntőknek egész légiója következett. Rakita László, Korbai Pál, Székely Sándor, Peits Dávid, Sauer János Zsupanszky Lyubomirt éltették. Tománovits György a sajtó képviselőire, Kiss Gyula pedig a távollevő főispánra mondtak áldomást. Utóbbiak itt adjuk szép felköszöntőjét:

Tisztelt ünneplő gyülekezet!

Kedves kartársak!

Azt hiszem, nincsen közöttünk egy is, akinek figyelmét ne kötné le nagyjaink munkásságának szemlélete, ezek szereplése, különösen azoknál, akik bármilyen kis és szerény szerepkörben is a nekik kijelölt tért komolyan betölteni törekednek.

A férfi munkássága, szívének és lelkének tartalma szerint, vagy olyan, mint a romboló folyam árja, mely pusztít, vagy olyan, mint a csörgedező pataké, melynek kísérője

lyekben domborít. Ehhez az a esinosságnál ritkább erény szükséges, amelynek neve: női méltóság. Bájakkal többé kevésbé fölruház a természet minden asszony személyt, a méltóságot — a nő maga szerzi meg, hogy palládiuma legyen az ő természetes ellenségével: a férfival szemben.

Azonban esendes fasé nélkül nem eshetik meg összejövetel. Rátartiné és Ravaszdiné összekülömböztek a két leány: Pannika és Elza fölött, mindenik a magáét dícservén. Hogy Pannika már kiolvasott száz kötet Jókait, Bajza Lenke műveiből könyvnélkül is tud. (Az Isten adja egészségére.) Amire Ravaszdiné kicsinylőleg jegyzi meg, hogy azért olyan holdvilágleső, mint egy romantikus macska. Az olyan leány menjen zárdába vagy repedjen meg a szíve Lám Elza inkább munkás, tud szarvasbörkeztűt mosni és sandwichekét csinálni. És művelt, volt már száztizenhat oszonnán, nyolc majálison és tizenöt pikniken. Ez gyakorlati leány. Igen, veti oda Rátartiné, gyakorlati, azért ír levelet a szerkesztőnek.

— Hát hogyan lehetne írni egy szerkesztőnek! — ugrik föl Ravaszdiné olyan mérgesen, hogy az egész hamis fogsora kiesett.

— Ha fiatal embernek ír a leány levelet, az a leányt okvetlen kompermittálja.

— A szerkesztő nem fiatal ember, az szerkesztő — erősíti Ravaszdiné, annak akárhány leány meg nő ír levelet.

— Nohát azok mind kompermittálva vannak — tű egy mérgeset Rátartiné s Pannikával és a Lohengrin szépségű mérnökkel haza vitorlázik. Valaki utána kiáltja, hogy: Good by. (Isten önnel!)

Pedig Pannika is elmondhatná az ő Lohengrin mérnökével szemben, amit Shelley irt a türelem eszményképéről Prometheusról:

„To love and bear; to hope, till Hope creates From its own wreck the thing it contemplates; Neither to chauce, nor falter nor repent.“ (Szeretni és tűrni; remélni, míg a remény saját roncsából építi föl vágyai tárgyát, változatlanul, leroskadás, megbánás nélkül.)

És álmognak a lawn-teniszről és alig várják az újra előjövő alkalmat, mert az anglo-mánia úgy el vagon terjedve. Fedák Sári adja elő egyik bolond operettében, hogy a kis lány él, hal a teniszéről, egész nap azt dalolja, minden este naplójába írja, hogy: „Nincsen jobb a teniszezésnél!“ A szerelmet nem ismeri, férfira nem gondol. Mikor férjhez adják mégis, dühöng, hogy az esküvő miatt el kell mulasztania a teniszet, mert hát: „Nincsen jobb a teniszezésnél!“

Azonban az egybekelés után már mint asszony azt írja a naplójába: „Mégis van jobb a teniszezésnél!“

a dusan zöldelő róna és a rétek illatos virágdisze. És míg az elsőnek képe a zokogó, romboló pusztulás sivárságát tünteti elő, addig a másiké, a boldog jólétnek, az örömmek és megelégedésnek bájos képét mutatja.

Ennek a csörgedező pataknak a képe egyaránt lebilincselő akár fenn, forrásának ülén; akár utjában, a merre halad, mert mindent az úde frissesség fakad és a völgy, a merre elterül: megtermékenyült és díszben pompázik.

Bármely pontjáról nézzed, egyaránt kedves, egyaránt elbűvölő, egyaránt szép és fenséges az és mint a csillagos nyári éj: elragadja és elviszi képzetünket elbájoló világ-részekbe.

A szívvel és lélekkel bíró férfi munkássága is olyan, mint a csörgedező pataké, mert a merre halad, ott jólét fakad, a boldogság, a megelégedés kél utjában. És amint az elbájoló vidék képét a romboló ár megváltoztatni képes, úgy az igazi férfi munkásságának gyümölcse, jellemének varázsa és szorgalmának áldása is meglátszik működésének terén.

Nagyjaink áldásos működésének ilyenéni szemlélete, bizonyára büszke örömmel és megnyugvással tölti el szíveinket és azért helyénvaló, ha hálás megemlékezéssel, követendő példa gyanánt ezekre reámutatunk.

Fokozott mérvben kötelességünk ez a mai korban, amidőn az önzés és érdek rut alakjai a valódi nagyság érvényesülését meg nem engedik; amidőn a magasztos gondolatok hiánya, a feltűtettség, a szív és lélek nélküli munkásság majdnem minden terén a tulnyomó.

Sajnos, kevésnél látjuk a csörgedező patak szerepét és azért becsüljük meg azokat, akik e megyében munkásságukkal korszakot alkotnak.

Hogy e férfiak közül megyénkben ki az, aki e téren a munkásság legszebb példáját adja; aki mindent, ahol a jóról, a nemesről, a közhasznosról van szó, mindig előljár; akinek minden tette mint a csörgedező pataké, a merre halad, új életet fakaszt; aki nem rombol soha, hanem folyton építve, a szívnek és a léleknek tetsző műveket alkot: azt a férfit e nagy vármegye minden polgára, apraja-nagyja ösmeri, szereti és tiszteli.

Hisz mindig közöttünk van, ma is itt volt, nem késett és nem keveselte a mi örömlünkben részt venni, mert egyformán igazságos a becsületes munkásság elismerésében.

De bárhová nézzünk, e nagy megye százféle ügyeiben az egyes községek és a lakosság jogos érdekeiben, ahol építeni, haladni és fejlődni kell; ahol jót, nemeset és hasznosat lehet teremteni, mindig és mindent ottan látjuk: a munkásság mezején.

Hogy még sokáig láthassuk, főleg vármegyénk és szeretett hazánk javára, ürtítsük egészségére poharunkat és kívánjuk, hogy e vármegye szeretett főispánját, méltóságos Latinovits Pált a magyarok Istene még sokáig, sokáig éltesse!

Éltették még ezután Karácson Gyula alispánt, Pinkovich József orsz. képviselőt, Tárczay Dezső főbíró, a vármegye tisztikarát, dr. Mikosevits Kanut főügyészt stb. Magától értetődik, hogy az ünnepelt minden alkalommal szép szavakban mondott köszönetet a reá mondott áldomásokért. Szép beszédeket mondottak még dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, dr. Mikosevits Kanut főügyész az ünnepeltre, dr. Schneider Károly dr. Pavlo-

vits Simonra, Borovanszky Gyula Oszivác községére magyar, német és szerb nyelven. A bankett mintegy 4 óráig tartott, amikor is asztalbontásra került a sor. A vendégek egy része ezután elutazott, a nagyobb rész azonban részt vett Zsupanszky Lyubomir vendégszerető házában tartott vacsorán.

A banketten részt vett összeseknek neveit le nem adhatjuk, miután azt a térszűke meg nem engedi s azért csak azokét iktatjuk ide, kiket hirtelenében sikerült feljegyeznünk.

A főasztalnál foglaltak helyet: Zsupanszky Lyubomir, Jeisel Henrik, Pavlovits Simon dr., Mikosevits Kanut dr., Popovits Sebő, Rakita László, Poór Béla dr., Topits Zoltán, Kiss Gyula, Borovanszky Gyula, Boberits Milán, Faller Alajos, Zsigmond Göntér, Szokola József, Kozma Dezső, Halm Ottó, Székely Sándor, Eimann Károly, Neszmirák Mátyás, Vidákovits N., Tománovits György, Schneider Károly, Korbai Pál, Szmiha Kálmán, Szakácsi Sándor, Maar József, Sebűszler Károly, Deák Andor, Ladány Ervin, Löbl Sándor, Ivanits Izidor, — a többi asztaloknál: a községi előljáróság és képviselőtestület összes tagja, az ó- és ujsziváci tanítótestületek, a társaskörök és egyesületek képviselői stb., stb.

Zsupanszky Lyubomir 139 üdvözlő sürgőnyt kapott következő tisztelői és barátaitól s azokat egyenként fel is olvasták a banketten:

Dr. br. Vojnits István, Schmausz Eudre, Karácson Gyula, katymári és borsódi Latinovits Géza, dr. Molnár Károly, dr. Radovánovits György, bajsai Vojnits István, dr. Mikosevits Kanut, Gräff Nikáz, Tárczay Dezső, Nikolits Izidor, dr. Balaton Nándor, dr. Széchényi Tamás, dr. Vujevits Lajos, Müller Béla, dr. Hermann Ferencz, Lánckor Antal, Lederer Pál, Szalay Frigyes, Kleiner Lajos, idb. Mihályi János, Scultéty Ferenc, dr. Frank Mihály, Ribiczey Béla, dr. Késmárki József, „Bácskai Kör“ dr. Tatics Péter és Piukovits Elemér, Koczár Zsigmond, dr. Popp György, Mocsary Béla, dr. Orkonyi Ede, Lederer Gusztáv, Hauke Imre, Széchényi Jenő, Mrazek István, Heinz Albert, dr. Szávits Milán, Pusibrk Vászna, Kálity Mita, Hetteszheimer Henrik, Radány Péter, özv. Burszki Dánielné szül. Rakita Lujza, Mezey Zsigmond, dr. Balogy Ernő, dr. Bugarszki Kósza, dr. Davidovacz Milán, dr. Konyovits Dávid, modoralpári és surjáni Koczó Pál, dr. Lipcsey Adám, dr. Récsy Ede, Eichelberg Dániel, Gyurisits György, borsódi és katymári Latinovits Szaniszló, Kuncze Imre, Uszka Bálint, Csizmadia, Popovits István, Zágoricza Vélykó, Raab Béla, Zomboresevits György, Nedelykovits Velimir, Zsupanszky Sztánkó, Popovits Matia, Jovánovits Jova, Jovánovits Vlada, Hoffmann János, Berkovits Márk, Dungserszky István, Heinz Nándor, Löbl Gyula, Popovits Sándor, tövisi Rác György, Városi Károly, Gergurov Milán, Sztankovits György, Szobotka Rezső, Zlinszki Elek, Dietzl Lajos, Zsókits György, dr. Beczásy Gyula és neje, dr. Oláh Béla, dr. Ormay Kálmán, dr. Stricker Péter, dr. Sági Samu, Décsi Ignác, Kovátsay István, Véber Sándor, kismuszai Orosz Gyula, Berecz Károly, Bikár György, Borovszki Ferenc, Bosnyák János, Csihás József, Grosser Lajos, Gyarmati Ferenc, Gáspár Vendel, Knezevits József, ifj. Szemző István, Kolozsvári Árpád, Kovácsévits István, Kugler, Lovász Gábor, Manhold Pál, Mirkovits Lyubomir, Pinterovits Jenő, Szkalin Benő, Vagner György, Vaisz György, Veszelinovits Milán, Vukov Jakab,

id. Zsigmond Gyula, a nagybecskereki jegyző tanfolyam hallgatói, szenttamási segéd- és kezelőszemélyzet, Hertelendi Dezső, Szende Géza, Evinger Kálmán, Topál Imre, Türr Ernő, Zsupanszky Milivoj, Zsákits Vljakó, Pevny Domonkos, Perki Mária, Bittermann Nándor és Fia, Rebák Nándor, özv. Olgyai Nagy Anna, özv. Rimszki Sándorné, özv. Körber Frigyesné, Petrovits István, Pavlovits Emilia, Pavlovits Danica, Vljakovits Pál, Holländer József, Kirshaber László és neje, Kirshaber Károly, Leszkovacz Plávsa, Majszki Sándor, Martinovits János, Jankovits Mihály, Schön Adolf.

A Schweidel-szoborbizottság Trischler Károly emlékének.

A Schweidel-szoborbizottságnak június 11-iki gyűlésén Vértesi Károly elnök kegyeletes szép beszédben emlékezett meg Trischler Károlynak, a március 15-iki ünnepre rendező bizottság lelkes tagjának s a Schweidel-szoborbizottság érdemes titkárnak elhunytáról.

A beszéd így hangzik:

Tekintetes bizottság!

Szomorú szívvel nyitom meg a Schweidel-szoborbizottság mai ülését.

Trischler Károly titkárunk nincs többé. Kifáradt a munkában, elpihent örökre. Rövid volt az élete, de sokat munkálkodott. Többet mint más, hosszú életsorban.

A temetésén megnyilatkozott általános részvét is mutatta, hogy halottunk a tanult emberek között se volt átlagember, hanem városunk egyik kitérnősége, vezető férfja.

Fáradozott köztügyben, foglalkozott lapszerkesztéssel, vezércikkeket írt, mint költő dalolt a hazáról, szerelemről s mint író 1896. évben kiadta publicistikai cikkeit, szépirodalmi dolgozatait, saját költeményein kívül idegen költőkből is fordított. Nyitott könyv volt az élete, mindenki szerette.

A március 15-iki szabadságünnep rendező bizottságunknak lelkes tagja volt kezdetül, a Schweidel szoborbizottságnak is, mióta az 1902. évi április 8-án megalakult.

Mondott ünnepi beszédeket hatással, szavalta saját ódáit lelkesen, ünnepi vacsoráinkon hazafias felkészöntőket hangoztatott tüzese. „Március Idusa“ című drámai költeményét előadattuk nehányszor.

Minden mondasából, szavából a magyar hazafiság és a rajongó fajszeretet árad ki, a vallásos érzés többször.

Megírta Schweidel József vértanunk életrajzát fáradságos adatgyűjtéssel. Az ő indítványára (1902. évi március 20-án) csináltattunk emléktáblát Schweidel születési házára.

Mindezekből és a tekintetes bizottság által jól ismert egyéb dolgokból is látható, hogy Trischler Károly kiváló tagja volt a bizottságnak és munkás titkára, hírlapi tudósítója s így érdemei nagyok, kiválóak.

Indítványozom azért, hogy Trischler Károly közelébb elhunyt titkárunknak az érdeme és emlékezete jegyzőkönyvbe igtassék és hogy Trischler Károly gyászoló özvegyéhez, született Pekánovits Ilona urnőnek, a szoborbizottság részvétét írásban fejezze ki.

Mi pedig tisztelt tagtársak, őriztük meg kegyelettel a sorunkból kidőlt munkás titkárunknak, Trischler Károlynak az emlékét!

A bizottság az elnök indítványait elfogadta s tudomásul vette ama jelentését, hogy a bizottság nevében koszorút tett az elhunyt ravatalára. — Ezek után a gyűlés még néhány folyó ügyet intézett el.

H i r e k.

Kitüntetés. Ófelsége a király Latinovits Géza országgyűlési képviselőnek, mint a magyar vöröskereszt-egylet főmegbízottja helyettesének az egyesület felvirágoztatása körül kifejtett sikeres működésének elismerésül a III. oszt. vaskorona rendet adományozta.

Udvari ebéd. A legutóbb tartott udvari ebédre a bácskai képviselők közül Pinkovich József a kerényi kertlet országgyűlési képviselője volt hivatalos.

Személyi hírek. Kozmatelki Csath Lajos ezredes, a 6. honvédelmi miniszter parancsnoka pénteken városunkban székelt tartott az itteni honvédszázalaj felett. — Platz Bonifác dr. a szegedi tankertlet főigazgatója csütörtökön a délutáni vonattal városunkba érkezett s több napig itt tartózkodott. Ez alkalommal a főgimnázium érettségi vizsgáin elnökölt. — Kossa Miklós titeli kir. közjegyző tegnap városunkban tartózkodott és Koczkar Zsigmond kir. közjegyzőnél a szokásos évi vizsgálatot végezte.

A koronázás évfordulója. Csütörtökön ünnepelte városunk Ófelsége szeretet uralkodónak magyar királyi történet megkoronázásának évfordulóját. Ez alkalomból a róm. kath. templomban ünnepi istentisztelet volt, melyen megjelentek a helybeli tanintézetek. Istentisztelet után egy a főgimnáziumban, valamint a felsőkereskedelmi iskolában iskolai ünnepélyek tartottak.

Uj miniszteri biztos. Kulinyi Zsigmond a helybeli felsőkereskedelmi iskola érettségi vizsgáira a kereskedelmi miniszter által delegált miniszteri biztos, az intézetnek régi jóbarátja, mint részvétellel értesültünk, hirtelen megbetegedett. Ez okból a vizsgálatokra nem jöhetett el, amit a miniszternek rögtön be is jelentett. Ennek folytán a kereskedelmi miniszter dr. Hazay Gyula miniszteri segédtitkárát rendelte ki biztosul. Ugy kövesligethy Radó dr., valamint Hazay Gyula dr. tegnap délután már meg is érkeztek.

Bácskaiak a szegedi szobor-leleplezésen. A szegedi Tisza-szobor vasárnapi leleplezésén vármegyénk és városunk részéről részt vettek: báró Vojnits István, az orch. szabadalvú part alelnöke, Latinovits Pál és Schmansz Endre főispánok, Pinkovits József országgyűlési képviselő, Szemző Gyula nagybirtokos a volt szegedi királyi biztosság tanácsosa, kinek szintén nagy része van abban a munkában, mely Szegedet ujja alakította. A bácskai vendégeket a rendezőség testületileg fogadta s ők is részt vettek az összes ünnepélyességeken.

Alapítvány. A Bácsmezei jegyzők egyesülete Zsupanszky Lyubomir Oszivác község kintinó jegyzőjének 25 éves jubileuma alkalmából 200 koronás alapítványt tett. Az alapítványi összeg kamataiból évenként egy szorgalmas aljegyző fog megjutalmaztatni. Itt említjük meg továbbá azt, hogy Zsupanszky Lyubomir jubileuma alkalmával szíváci barátaitól és tisztelőitől egy gyönyörű kivitelű ezüst díszlapot kapott ajándékkul, mely zöld bársony keretbe van foglalva s a következő szöveget viseli: „1870—1904. Zsupanszky Lyubomirnak negyedszázados jegyzői működése évfordulója alkalmából elismeréstünk jeléül: szíváci barátai és tisztelői.“

Koronázási ünnep Bácskeresztúron. A bácskeresztúri állami iskola tanítói és növendékei e hó 9 én iskolai ünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyen megjelent Latinovits Pál főispán titkára Szalay Frigyes kíséretében dr. Molnár Károly orsz. képviselő és a miniszter megbízásából Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő. Ezek az illusztris vendégek pedig azért vettek részt az ünnepélyen, hogy tanui legyenek annak a kiváló eredményű munkának, melyet az iskola a magyarosítás érdekében végez. A programnak körülbelül 30 pontja volt, mind magyar nyelvű hazafias előadások és szavaltatok. Meglepető az a tudás, amit a teljesen idegen ajku község tanulóifjúsága a magyar nyelvben produkál, úgy hogy kiváló elismerés illeti meg az iskola gondnokát Arnold Károly községi jegyzőt és Polivka tanítót.

Doktorrá avatás. Henneberg Géza joghallgató, a kolozsvári m. kir. tudományegyetemen a jogtudományok tudorává avatott.

A gimnáziumi érettségi eredménye. Bizony nem valami dicséretes ez évben sem a helybeli főgimnázium érettségi vizsgálatának eredménye. Ismét a tömeges bukás csucsosodik ki abból. Nem tudjuk, de nem is kutatjuk egyelőre ki, vagy mi az oka ennek, s egyúttal csak a klasszifikáció eredményét iktatjuk ide. Jelesen érett egyetlen egy sincs (?) jól érett 9, érett 4, három hónapra visszavetett 5, egy évre pedig 2. Az utóbbiakhoz számítva Platz főigazgató által az írásbelin elbuktatott 5 tanuló, a végleg elbukottak száma hetet tesz ki. Névszerint a maturandusok a következők voltak: Jól érettek: Adamkovich, Dvoracek, Pollák, Popovits, Poszert, Preszly, Racsmány, Rani-szavlyevits, Stein; érettek Dvornák, Offenberger, Szemes, Treer. Mikosevits János vizsgája eldöntetlen maradt, mert a szegény fia a pedagógiai tortura alatt oly rosszul lett, hogy csakis a gyorsan előhívott orvosnak köszönhető, miszerint rögtön komolyabb baj nem történt. A beteg fia azonban még mindig fekszik és pedig súlyosabb baj miatt, melyet az izgalom okoztak.

Szünidei kurzus. A kultuszminiszter Király Lajos zombori főgimnázium rajztanárát a szünidei szabadkézi rajz tanfolyamra felvette s 100 koronával jutalmazta.

Juniális. Szerdán, folyó hó 8 án tartották meg a szokásos juniális a helybeli katolikus iskolák ici-pici diákjai. Kora reggel barszög zenével vonultak ki a Sikarába, ahol már várt rájuk az izletes sóskefű és a párolgó tormás kolbász. Egy-két perc alatt megváltozott a Sikara máskor oly csendes, egyhangú élete. Mindentűt hangos gyermeklármára verte fel az erdő melankolikus világát s a pajzán gyermekesereg szerte széledt élvezni a ragyogó természet bűbáját. Hirtelen megiudult minden vonalon a játék, ugrándozás, enek és kacagás és tartott csekély pihenővel az esti órákig. De nemcsak a gyermekek mulattak, hanem a felnőttek is. Városunkból rengeteg sokan mentek ki a Sikarába, sőt legnagyobb részben az egész napot is kint töltötték, örvendve és vigadva a gyermekekkel. Délben közös falatozás volt. Pompás paprikást és a nagyobbak habzó sört is kaptak. Ebéd után pihenő volt, azután megkezdődtek a különböző produkciók. Volt zsákfutás, versenyfutás, nagy méta, léggömb-eresztés, körhintázás és sok eféle, ami a gyermekeknek igaz örömet okozott, a nagyoknak pedig gyönyörűséget. Estefele már óriási közönség volt odakint s amikor a kicsinyek hazavonultak, kezdődött a nagyok mulatsága. Az est beálltával tűzijáték volt, melynek végeztével táncra kerekedett a tüzesvérű fiatalság. A multság éjjel utánig tartott. Minden kintinóan sikerült s ez a derék tan-testületnek az érdeme, kiket igazán a legnagyobb dicséret illet meg. Nem illeti meg azonban a dicséret a sikarai vendéglőt, aki majdnem botrányt provokált azzal, hogy nem gondoskodott kellő mennyiségű asztalról s azt akarta, hogy a közönség az ő izléséhez alkalmazkodjék. Általános volt a zugolódás emiatt s ezért figyelmébe ajánljuk őt a tanácsnak, ha a sikarai vendéglő bérbeadásáról lesz legközelebb a szó. Mert végre is, talán a publikum az első és nem a korcsáros, pláne ha városi építőltről van szó, melyet potom árért használ valaki.

Intézeti tornaverseny. Az állami főgimnázium június hó 19-én a vásártéren ifjúsági tornaversenyt rendez. Kezdeté pont 4 órakor. Mintegy 200 ülőhelyről gondoskodva van. Az ülőhelyek ára 60 fillér s Kollár József könyvkereskedésében már most megvásárolható. Az ebből befolyó jövedelmen szegényebb tanulók fognak a jövő évben tartandó országos tornaversenyre küldetni. Az igazgatóság.

Halálozás. Hanczmann Gyula vendéglős életének 27. évében folyó hó 9-én d. u. 6 órakor rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultban Hanczmann Ignác helybeli vendéglős fiát gyászolja.

Eljegyzés. Király Lajos, a zombori állami főgimnázium tanára, eljegyezte Popovits Karolina urleányt, Popovits Sebő vármegyei tb. főjegyző, főlevéltáros bájos leányát.

Az ügyvédi majális rendezősége számos oly családnak a kívánsága folytán, amely a mulatságon résztvenni óhajtt, elhatározta, hogy a Sikara erdő helyett, a kényelmesebb és jobban hozzáférhető városi parkot választja. És minthogy itt a vacsorát a vendéglős fogja adni, evvel az árát terítékenkénti 2 koronában állapította meg. A rendezőség kéri az érdeklődő közönséget, hogy az ivateket minél előbb aláírja. Cigányzenéről és tűzijátékról gondoskodva van és így remélhető, hogy a csütörtöki multság jól fog sikerülni.

Zombori kereskedők testülete.

A zombori kereskedők testülete vasárnap, e hó 12-én d. e. 11 órakor saját helyiségében tartotta harmadik rendes közgyűlését, mely felette nagy számban volt látogatva. Dr. Falcione Nándor testületi elnök meleg szavakban üdvözölte a megjelent tagokat és nagy örömeinek adott kifejezést, mert az a vágy, amely eddig minden egyes testületi tag lelkét áthatotta, hogy t. i. saját otthonukban találkozhassanak, most megvalósult és kéri a jelenlevőket, hogy a kört most már minél gyakrabban látogassák. Spitzer Sándor főtitkár felolvasta ezután a választmány és a feltgyelöbízottság jelentését, amelyek egyhangulag tudomásul vették és a felmentvény megadatott. Következett az alapszabályok egynéhány pontjának módosítása, ami hosszabb és élénk eszmecsere adott alkalmat, de szintén egyhangú elintézés nyert. A választmányból kisorsoltattak: Bárány Zsiga, Falcione Gusztáv keresk. tanácsos, Karakasevits Milivoj és Novákovits Izidor tanár, akik újra megválasztattak, míg az elköltözött Auspitz Zsigmond helyébe Lówy Vilmos lett megválasztva. Ezzel a tárgysorozat kimerítetvén, elnök a közgyűlést élénk éljenzés között bezárja.

Érettségi vizsgálatok.

A zombori felső kereskedelmi iskola vizsgálatának sorrendje az 1903—4. évben. Az érettségi vizsgálatok június hó 14., 15. és 16-án mindig reggel 8 órától kezdődőleg tartatnak meg. Osztályvizsgálatok: június 17-én, pénteken, az alsó osztályban: 8—9-ig vallastan. 9—10-ig magyar nyelv. 10—11-ig kereskedelmi számtan. 11—12-ig német nyelv. 12—1-ig természettan. A középső osztályban: 8—9-ig vallastan. 9—10-ig kereskedelmi számtan. 10—11-ig magyar nyelv. 11—12-ig vegytan. 12—1-ig francia nyelv. Délután 3—4-ig jogi ismeretek. 4—5-ig könyvvitel és levelezés. Június 18-án, szombaton, az alsó osztályban: 8—9-ig mennyiségtan. 9—10-ig keresk. ism., levelezés. 10—11-ig földrajz. 11—12-ig francia nyelv. 12—1-ig történelem. Délután 3—4-ig torna. A középső osztályban: 8—9-ig közgazdaságtan. 9—10-ig mennyiségtan. 10—11-ig történelem. 11—12-ig földrajz. 12—1-ig német nyelv. Délután 3—4-ig torna. Június 20-án, hétfőn reggel 8 órakor szerb nyelv és görög keleti vallastan. Zombor, 1904. évi június hó 10-én. Zsulyevits Ernő, igazgató.

Műkedvelők előadása. A helyben vakációzó főiskolai fiatalság a közeljövőben „műkedvelők előadását“ szándékozik rendezni s evégből Szondy István arra kéri társait, miszerint sziveskedjenek holnap déli 12 órakor a dolog megbeszélése végett minél számosabban a Szemes féle vendéglőben megjelenni. Az előadást a Schweidel szoboralap javára rendezik.

Gyilkosság büntetésének kísérlete miatt állott a zombori esküdtszék előtt Vraçarits Mihály sztapári lakos, aki az idej szerb nagypénteken meglötte az ágyasát Wischt Katalint, amiért őt 7 évi együltetés után elhagyta. A tett után önmagát is megsebezte, de egyikük sem halt bele. Az esküdtek előtt dr. Pataj Sándor védte a vádlottat és kifejtette a sok enyhítő és mentő körülményt, amire az esküdtszék a vádlottat felmentette és a törvényszék őt nyomban szabadlábra is helyezte.

Ovodamajális. A zombori felsővárosi óvóegyesület kisdedeinek vizsgáját majálissal kötötte egybe. Vasárnap volt a jól sikerült ünnepe a Sikarában, amelyet az érdeklődők nagy serege tett népszerűvé. A vizsga, amely az új óvónő dicséretes buzgalmaról tett tanubizonyosságot, a szülőket nagyon kielégítette. A kisdedek mulatsága után következett a nagyoké, mert a buzgó elnök dr. Bruck Arminné és a rendezőség, élén dr. Bruck Jenő ügyvédövel táncról is gondoskodott, amely jó soká behuzódott az éjjeli órákba. Szép lánykák árultak enni, inni és dohányozni valót, de oly olcsón, hogy senki sem panaszkodhatott a más alkalommal tapasztalható koppasztásról. E szoliditás dacára több mint 250 kor. maradt tisztán a jótékony célra.

Halálozás. Lapunk zártakor vettük azt a szomorú hírt, hogy Mihels János nagy birtokos tegnap este hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultat holnap délután 6 órakor beszentelik és holnapután Bács-szentivánra szállítják ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Nyilatkozat. Felkérteztünk a következő nyilatkozat közzétételére:

A helyben megjelenő lapoknak 1904. évi június hó 7. és 8-án megjelent számaiban „Botrány a városházán” című Hermann Miklósnak, városi kertészeti állásra való állítólagos alkalmaztatása tárgyában közzétett hirre vonatkozólag, a városi közönség tájékoztatása végett bátor vagyok a leghatározottabban megcáfolni ama híresztelést, mintha nevezett Hermann Miklósnak a városi kertészi állás betöltéséből kifolyólag bármily jogos kártérítési igénye lenne a város, vagy annak bármely tisztviselője ellen, mert egyrészt nevezett tényleg soha városi kertésznek fel nem fogadtatott, mert másrészt a kertészeti állás betöltése tárgyában a részére mint egyik folyamodó részére küldött polgármesteri értesítésből csak rossz-hiszeműen olvashatta ki nevezett Hermann azt, hogy ő volna az, aki a város által kérésnek felfogadtatott egy évi alkalmaztatásra. Mert neki nagyon jól kellett tudnia, hogy ő nem is folyamodott egy évi alkalmaztatásra, s azt, hogy ő nem is lett egy évi szolgálatra meghíva a város által, mint a mely meghívásra hivatkozik ama polgármesteri értesítés, s tudhatta ő, hogy az egy évi kertészi alkalmaztatásra nézve ő soha nem is egyezkedett és nem is egyezett meg a várossal, — mindezekből folyólag, még ha ama értesítés styláris szempontból az ügyben nem tájékozottak által másképp is volna magyarázható, — de Hermann Miklósnak, mint közvetlen érdekeltnek, ki ez ügyben való tényeinek tudatában volt, nem volt joga ez értesítést másra magyarázni, mint arra, hogy azon egyén, aki ama polgármesteri értesítés szerint felfogadtatott, nem ő, hanem tőle különböző személy és így ha ő, dacára ennek, városunkba utazott és a polgármester urnál jelentkezett, az csak saját felelősségére történt kérdezősködésnek tekinthető, de abból joghátrány a városra nem származhatik. Hermann Miklóst jelentkezésekor a város polgármestere azonnal felvilágosította, hogy a kérdéses kertészi egy éves alkalmaztatásra nem ő lett felfogadva, de nem is lehetett, mert e részben közte és a város között semmiféle érintkezés, megállapodás nem volt. Hogy azután Hermann Miklós dacára e szóbeli értesítésnek is, rossz tanácsadói által félre-rezelve, rábeszélve, mégis elhozta a családját Zomborba és hogy ezután szerencsét próbálgatott scénák inszenírozásával és hogy azzal célt nem ért, végtül, hogy városunk polgármestere őt alaptalan kártérítési köve-

telésével kötelességszerűleg elutasította, — mindez nevezett Hermann Miklós jogtalan, minden törvényes alapot nélkülöző erőszakos ténykedéseinek folyamánya. Tekintettel tehát ezekre s figyelemmel arra is, hogy a nyert információk szerint bizonyíték lett beszerezve arra, hogy a Hermann Miklós által a város ellen beindított kártérítési per teljesen alaptalan s hogy az csak nevezettnek hiába való próbálgatása, ezért a legteljesebb határozottsággal s jogi meggyőződéssel állíthatom, hogy jelen esetben nincs oka a városnak Hermann urral egyezkedni s hogy ezen per elé bátran nézhet a város közönsége és polgármestere addig is, amíg esetleg a városi tanács e jogtalan erőszakoskodás ellenében erélyesebb eszközök alkalmazására is nem határozza el magát. Azonban az már elég sajnós, hogy nálunk Zomborban, akár egy teljesen idegen ember egyoldalú valótlán híresztelése is nyomban hitelre talál és képes némelyek előtt rossz hirbe hozni a kötelességet mindig szem előtt tartó magisztrátust s annak a város érdekében fáradhatlan vezetőjét; de mindez a kötelesség jól teljesítése tudatában visszapattan róla. Zombor, 1904. június 11. Dr. Thurszky Zsiga, Zombor szab. kir. város ügyésze.

Talált tárgyak és jószágok a rendőrkapitányságnál. A rendőrség közhirre teszi, hogy mint talált tárgyak és jószágok a következők vannak birtokában: 1. egy piros csikos kendő 2 drb festőtől származó jegy benne; 2. egy arany karikagyűrű; 3. egy kules ezüst kinézésű láncsal; 4. három kules karikán; 5. egy fekete női napernyő; 6. egy szarvas bőrből készült női kékítaska; 7. egy fekete női napernyő; 8. egy jegytelen pejkauca. Igazolt tulajdonosok ezen tárgyakat a rendőrségnél átvehetik.

Szuperfoszfát műtrágya. Az O. M. G. E. szuperfoszfát műtrágya közvetítő központi irodája 48 filléért közvetíti a 19—20½% os és 49 filléért a 16—18% os szuperfoszfát kilogramm percentjét a megrendelő állomására. Fizetési feltételek: 1 hónapon belüli fizetés esetén 3% engedmény, 6 hóig kamatmentesen, azontul az osztr. magy. bank mindenkor kamatlábánál 1½% kal magasabb kamattal fizetessel. Megrendelések lehetőleg június hó végeig e feltételek alatt csak teljes vagonrakományokra fogadtatnak el; kisebb szállítmányoknál megtérítendő a vagonrakomány és darabaru közötti szállítási díjkülönbözlet. Megrendelések a Bács Bodrog várm. gazd. egyesülethez Zomborban intézendők.

Komlótermesztés. A vármegyei gazdasági egylet tudatja, hogy a Petrócón a tavaszon oly jól bevált „sétáló komló-tanfolyamot” a nyár folyamán megismétli megfelelő szakemberek jelenlétében. Ha azonban az újabb komlótermesztők nehézségekkel küzdenének, módjukban áll a kolozsvári állami komlótermelési vándortanár segítségét kérni, aki különben is július hó folyamán megyénk komlós községeit körül beutazni: s bárkihez kiutazik, ha erre a községi hatóságok útján felszólíttatik.

Művészet — Irodalom.

Olcsó könyvtár. Gyulai Pál szerkesztésében megjelenő olcsó könyvtár ismét több értékes művel gyarapította a hazai könyvpiacot. Legújabb kiadásait képezik: Shakespeare: János király. Fordította Arany János. — Az olvasás művészete. Legouvé Ernőtől. — Magyar népmese gyűjtemény. Arany Lászlótól. — Hamlet. Fordította Arany János. — Molière: A kénytelen házasság. Fordította Kazinczy Ferenc. — Balladák és Életképek. Garay Jánostól. — Formentin Jenő: Domokos. Regény, fordította Harasztiné Récey Jolán.

NYILTTER. *)

Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetetlen jó uram elbalázása alkalmából fogadják mindazok, akik részvéttekkel mély fájdalommal enybiteni igyekeztek, őszinte köszönetem.

Özv. Trischler Károlyné.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A sok év óta elismert Dobos Adolf-féle lisztűzlet és sütődjében készült valódi izletes

soroksári rozskenyér

kitűnő minőségben csakis üzletben, vagy a céggel ellátott kihordónál minden nap frissen kapható.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Ugyanott kapható naponta valódi friss fehér és barna házi kenyér, gömbölyű vagy vekniben.

Idegen süteményt és kenyeret sütésre naponta kétszer fogadok el, és pedig reggel 8 órakor és délután 3 órakor.

2—1

Teljes tisztelettel

Dobos Adolf.

E kenyér eladásra kerül még METZ JÓZSEF fűszerkereskedésében.

Zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcönosztálya

Zálog-árverés

1904. évi július hó 4-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek 1904. évi május hó 31-én, és pedig 7848—43442. számig ki nem váltattak vagy át nem irattak,

1904. évi július hó 4-én

a zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcön-osztály helyiségében délelőtt 9 órakor tartandó

nyilvános árverésen

eladatni fognak.

Hosszabbítások a kitűzött árverést megelőző 3 nap előtt történhetnek.

Zombor, 1904. évi június 14-én.

A zombori keresk. és iparbank igazgatósága.

6-1 Egy jó házból való fiu tanoneul azonnal felvétetik
Leudák János,
fűszer-, festék- és porcellánkereskedésében **Hódságon.**

!!Ujdonság!!

15 perc alatt száradó szobapadló
Email lakk.

1 üveg 2 kor. 40 fill., 1/2 üveg 1 kor. 30 fill.
0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Legfinomabb

Borostyán lakk.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Fehér, vörös és fekete

Email.

Mosdók, ablakdeszkák, hintók stb. mázolására.

Parquet

fénymáz és viasz.

Fehér, sárga és sötétsárga színben.

☞ Csak az a valódi, mely cégemmel van ellátva. ☜

Kapható

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN.

888. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Kulai járásban Torzsa község székhelyvel Torzsa és Kucora községekből ujonan szervezett XV-ik körállatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek; felhivom az ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint előirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelve kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 20-ik napjáig** annál is inkább nyujtsák be, mert az azon tul érkezöket figyelembe nem fogom venni.

Körállatorvosi állás javadalmazása:
1. 1400 korona évi fizetés, melyhez Torzsa községe 2/7, Kucora községe 2/7 részben járul.

2. Egyezségileg megállapítandó látogatási és gyógykezelési díjak.

Köteles hetenkint egyszer Torzsáról Kucorára hivatalosan kiszállni, mely kiszálláshoz az ingyenes fuvarat Kucora község szolgálatja.

Kula, 1904. június 4.

Radich Aladár,

szolgabíró.

3-2

LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN
— EGY JÓ HÁZBÓL
VALÓ FIU
TANONCZUL
FIZETÉSSEL FELVÉTETIK

2238. szám.

1904.

Pályázati hirdetmény.

Béreg községben üresedésben levő szülésznöi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A szülésznö javadalmazása évi 60 korona és a szülési eseteknél külön 1 korona.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 15-éig** nyujtsák be.

A később érkezendő kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1904. évi június hó 7-én.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

577. szám.

1904.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi és váltó királyi törvényszék 1903. évi 86198. számú végzése következtében dr. Raich József budapesti ügyvéd által képviselt Első leánykiházasítási egyesület mint szövetkezet javára Mihályi Ernő zombori lakos ellen 225 korona és járuléki erejéig 1903. évi október hó 30 án fogatnatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: zongora és butornemü nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1904. évi V. 812/6. számú végzése folytán 225 korona tőkekövetelés, ennek 1903. évi szeptember hó 6. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 111 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközzésére 1904. évi június hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

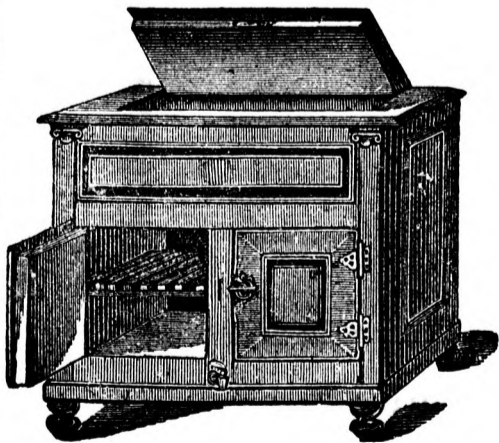
Zomborban, 1904. évi június hó 3-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos

ZOMBOR (Bácska)-

Dús raktár mindenféle

☞ jégszekrényekben, ☜

(vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

☞ fürdőkádakban ☜

és 15-13

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerű bádogárúk elkészítetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

HIRDETTÉSEK
— FELVÉTELEK —
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Eladó ház.

A Zomborban, Apolló-utca 34. szám alatt fekvő Dömötör-féle ház (4 szoba, éléskamra, konyha, istálló, két padlás, nyitott felszer, mángorlósín, pince, nagy udvar) **három héten belől** szabad kézből eladó. A ház megtekintése végett Türr Antalhoz (Géza-utca) kell fordulni; szóbeli ajánlatok ugyanitt teendők, írásbeli ajánlatok pedig Dömötör Pál címére (dr. Dömötör Aladár leveleivel) Apatinba küldendők. 3—3

652. szám.
1904.

Árlejtési hirdetmény.

Liliomoson a község háznál 1904. évi június hó 23-ik napján (csütörtök) délelőtt 9 órakor egy ló és egy bikaistálló felépítésének biztosítása végett nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

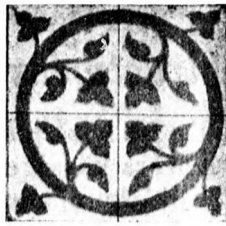
Kikiáltási ár 4116 kor. 16 fillér. Ennek 10%-a a leteendő bánatpénz.

Közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtudhatók.

Liliomos, 1904. június 8.

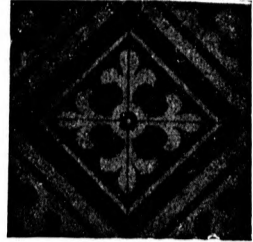
3—1

Elöljáróság.

ÖZV. SPITZER SIMONNÉ
ÉS TÁRSA

TÉGLA-, CSERÉP- ÉS CEMENT-ÁRÚ
GYÁRA, BAJÁN.

Ajánljuk

10—3

egyszerű cement-lapjainkat és diszes műkő lapjainkat legszebb és legjobb kivitelben.

Árak m²-enként 2 K.-tól feljebb.

Elvállaljuk mindennemű cement árú és cement munka elkészítését, **jutányos áron, a legmesszebbmenő jótállás mellett.**

Beocsini portland és román cement nagy raktára.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Nagy raktár szőlőoltó gummiszalagból.

Nagyobb mennyiségű vételnél magas árengedmény.

Viszontelárusítóknak külön megegyezés.

Javítások gyorsan és pontosan eszközölteknak.

Ehrlich Nándor fia

szőlőpermetező-gyártó,
épület- és diszműbádogos

Zombor,

Bajai-utca 10.

Javítások gyorsan és pontosan eszközölteknak.

Viszontelárusítóknak külön megegyezés.

Ajánlja saját készítményű, jó minőségű

PERMETEZŐIT.

2 évi jótállás!

25—20

2 évi jótállás!

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvmdáiából.